

Προβλέψεις για την ολλανδική οικονομία

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Προβλέψεις για την ολλανδική οικονομία	Σελ.1
Αποτελέσματα περιφερειακών εκλογών	Σελ. 1
Η ολλανδική Κυβέρνηση ανακοινώνει έργο μεγάλης κλίμακας παραγωγής πράσινου υδρογόνου	Σελ. 2
Σημαντική αύξηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ	Σελ.2
Η Ολλανδία αντιτίθεται στην επιβολή «φόρου Διαδικτύου» στις εταιρείες τηλεπικοινωνιών	Σελ.3
Στην Ολλανδία η έδρα του Ταμείου του NATO	Σελ.3
Η Ολλανδία προχωρά σε πυρηνική συνεργασία 11 κράτη μέλη της ΕΕ	Σελ.3
Επιχειρηματικά νέα	Σελ.4
Οικονομικοί δείκτες	Σελ.5
Πορεία Χρηματιστηρίου	Σελ.6

Σύμφωνα με τις προβλέψεις του τμήματος οικονομικών μελετών της τράπεζας AMRO, η ανάπτυξη αναμένεται να κυμανθεί κάτω από τις προβλέψεις καθώς η ύφεση στην Ευρωζώνη επιδρά αρνητικά στην εξωτερική και εσωτερική ζήτηση.

Αναλυτικότερα:

-Αναμένεται η ετήσια ανάπτυξη να επιβραδυνθεί στο 1,2% το 2023 (από 4,5% το 2022)

-Βάσει των πρόσφατων δεδομένων οικονομικής

δραστηριότητας και λαμβανομένης υπ' όψιν της τραπεζικής αναταραχής και των πιέσεων στο χρηματοπιστωτικό σύστημα, οι κίνδυνοι βραχυπρόθεσμα είναι ανοδιικοί, ενώ αντιθέτως μεσοπρόθεσμα είναι καθοδιικοί

-Η επιτυχία του αγροτικού κόμματος «διαμαρτυρίας» BBB αποτελεί πλήγμα στα σχέδια του Κυβερνητικού Συνασπισμού, εντείνοντας πιθανώς το αδιέξοδο στον κατασκευαστικό τομέα λόγω της αντίθεσης του

BBB στην πολιτικής μείωσης του αζώτου (άρα μείωση καλλιεργήσιμης γής, κτηνοτροφίας κλπ)

Αναμένεται περαιτέρω μείωση του πληθωρισμού αλλά συνεχή διεύρυνση των πιέσεων στον σκληρό του πυρήνα. Ο πληθωρισμός αναμένεται να είναι κατά μέσο όρο 4,7% το 2023 και 4,1% το 2024

Αποτελέσματα περιφερειακών εκλογών

Στις 15 Μαρτίου πραγματοποιήθηκαν περιφερειακές εκλογές, οι οποίες καθορίζουν την σύνθεση της Γερουσίας. Η απώλεια για το Κυβερνητικό Συνασπισμό αποδείχθηκε ακόμη μεγαλύτερη από τις σχετικές προβλέψεις, με μεγαλύτερη από την αναμενόμενη νίκη για το νέο «Κίνημα Αγρότη-Πολίτη» (BBB). Το σχετικά νέο κόμμα, που ιδρύθηκε πριν από τέσσερα χρόνια, αναμένεται να γίνει το μεγαλύτερο κόμμα στην Γερουσία, με 17 έδρες επί συνόλου 75. Ο Κυβερνητικός Συνασπισμός, ο οποίος αποτελείται από τέσσερα κόμματα, έχασε 10 έδρες.

Ο κύριος στόχος του κόμματος BBB είναι να ωθήσει την Κυβέρνηση στην χαλάρωση των περιβαλλοντικών πολιτικών και μετά την νέα σύνθεση της Γερουσίας αναμένονται αλλαγές στις εν λόγω πολιτικές. Κατά την άποψη των αναλυτών, αυτό ενέχει κινδύνους για περαιτέρω καθυστερήσεις στην επίλυση της κρίσης αζώτου, καθώς οι νομικά δεσμευτικοί «κανόνες αζώτου» θα συνεχίσουν να θέτουν εμπόδια στις κατασκευές, κυρίως στην στέγαση και τις υποδομές. Αυτό είναι πιθανό να οδηγήσει σε «εκτροχιασμό» των φιλοδοξιών της Κυβέρνησης σχετικά με την κατασκευή κατοικιών και άλλων κρατικών επενδύσεων.

Σύνταξη - Επιμέλεια

Ευάγγελος Δαϊρετζής

Ελένη Καραγιάννη

Η ολλανδική Κυβέρνηση ανακοινώνει έργο μεγάλης κλίμακας παραγωγής πράσινου υδρογόνου

Η ολλανδική Κυβέρνηση σχεδιάζει να ξεκινήσει μεγάλης κλίμακας παραγωγή πράσινου υδρογόνου στα βόρεια της χώρας στο πλαίσιο προγράμματος που ξεκινά το 2031 και το οποίο θα τοποθετήσει την Ολλανδία στην 1η θέση στην Ευρώπη σε ό,τι αφορά στην εν λόγω μορφή ανανεώσιμης ενέργειας.

Συγκεκριμένα, έχει προγραμματιστεί η δημιουργία αιολικού πάρκου βόρεια των νησιών Wadden, όπου επίσης θα κατασκευασθεί και εργοστάσιο παραγωγής πράσινου υδρογόνου. Στόχος είναι η παραγωγή 500 megawatts ηλεκτροδότησης ή το ένα πέμπτο της σχεδιαζόμενης εθνικής παραγωγής υδρογόνου. Στη συνέχεια το υδρογόνο θα μετα-

φέρεται, μέσω υπάρχοντος αγωγού φυσικού αερίου, στην απέναντι ακτή και από εκεί θα συνδέεται με τις υποδομές φυσικού αερίου στο Groningen και κατ'επέκτασιν με το υπεράκτιο δίκτυο μεταφοράς υδρογόνου της ολλανδικής εταιρείας μεταφοράς ενέργειας Gasunie. Το πρόγραμμα είναι σημαντικό και από την άποψη ότι θα αναπληρώσει τις απώλειες της οικονομικής δραστηριότητας στο Groningen που συνδέονται με την εξόρυξη φυσικού αερίου.

Η χρήση πράσινου υδρογόνου αποτελεί λύση στο πρόβλημα της αποθήκευσης της αιολικής ενέργειας. Το σχεδιαζόμενο έργο θα προσφέρει στην ολλανδική Κυβέρνηση, τις εμπλεκόμενες εταιρείες και

τους φορείς εκμετάλλευσης δικτύων πολύτιμη εμπειρία ως προς τη νέα αυτή τεχνολογία, η οποία θα παίξει σημαντικό ρόλο στο ενεργειακό σύστημα του μέλλοντος. Επίσης, θα συντελέσει στη μείωση εκπομπών CO2 από την βιομηχανία. Υπάρχει ωστόσο το μειονέκτημα της μεγάλης απώλειας ενέργειας τόσο κατά την παραγωγή του όσο και κατά την μετατροπή του σε ηλεκτρική ενέργεια.

Αυτή τη στιγμή βρίσκονται σε εξέλιξη προεργασίες για μικρότερο, πιλοτικό δίκτυο παραγωγής υδρογόνου με ικανότητα ηλεκτροδότησης 50-100 MW, με σκοπό την επίλυση προβλημάτων που σχετίζονται με την απώλεια ενέργειας.

<https://www.gasunie.nl/en/news/europes-largest-green-hydrogen-project-starts-in-groningen>

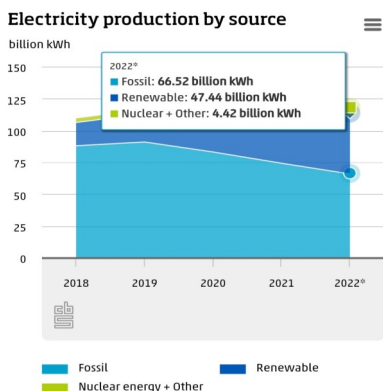
Σημαντική αύξηση παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ

Σύμφωνα με την Στατιστική Υπηρεσία της Ολλανδίας, το 2022 το 40% της ηλεκτρικής ενέργειας προήλθε από ανανεώσιμες πηγές, ήτοι αύξηση 20% σε σχέση με το προηγούμενο έτος. Συγκεκριμένα, η παραγωγή ηλιακής ενέργειας αυξήθηκε 50% πέρυσι, κυρίως χάρη στην αύξηση στον αριθμό των ηλιακών συλλεκτών κατά 4 γιγαβάτ. Εν λόγω αύξηση είναι συγκρίσιμη με δυναμικότητα τεσσάρων μεγάλων σταθμών ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα. Χάρη στα επιπλέον πάνελ, η ηλια-

κή ισχύς τον Φεβρουάριο -έναν χειμερινό μήνα με χαμηλά επίπεδα ηλιοφάνειας - ήταν τόσο μεγάλη όσο αυτή του καλοκαιριού Ιουλίου 2019. Η παραγωγή αιολικής ενέργειας αυξήθηκε επίσης κατά 17%. Η αύξηση αυτή οφειλόταν εν μέρει στην αύξηση του αριθμού των ανεμογεννητριών συνολικής χωρητικότητας 1 γιγαβάτ. Παράλληλα το μερίδιο των ορυκτών καυσίμων, κυρίως φυσικού αερίου μειώθηκε λόγω των υψηλών τιμών του.

Η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από άνθρακα

παρέμεινε η ίδια, εν μέρει επειδή η Κυβέρνηση ανέστειλε προηγούμενη απόφασή για ανώτατο όριο παραγωγής ενέργειας από άνθρακα. Αυτό επέτρεψε στους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής με καύση άνθρακα να λειτουργήσουν περισσότερο ώστε να μειωθεί η κατανάλωση φυσικού αερίου. Επίσης, η χρήση βιομάζας για παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας κατέγραψε μείωση καθώς επίσης και το μερίδιο της υδροηλεκτρικής ενέργειας, ήδη χαμηλό στην Ολλανδία ούτως ή άλλως.

Επιχειρηματικά νέα

Έπειτα από έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τον Φεβρουάριο του 2023 γαλλικής κρατικής ενίσχυσης, ο γαλλο-ολλανδικός όμιλος Air France-KLM ανακοίνωσε αναχρηματοδότηση 320 εκατομμυρίων ευρώ μέσω έκδοσης νέων υβριδικών ομολόγων του γαλλικού κράτους, χωρίς καμία «απαγόρευση» καθώς και αναβολή της αύξησης του επιτοκίου για δύο επιπλέον χρόνια. Επίσης, ο αεροπορικός όμιλος ανακοίνωσε την αποπληρωμή 300 εκατομμυρίων ευρώ εκκρεμών υβριδικών ομολόγων του γαλλικού κράτους, υπερβαίνοντας το όριο εξαγοράς της ενίσχυσης ανακεφαλαιοποίησης λόγω Covid-19 κατά 75%.

Ο δήμος του Αϊντχόβεν στην προσπάθεια του να διασφαλίσει το απόρρητο των δεδομένων, δεν επιτρέπει πλέον στους δημόσιους υπαλλήλους να χρησιμοποιούν το TikTok στον χώρο εργασίας τους. Γενικά, η πρόσβαση στο TikTok δεν θα είναι πλέον αδύνατη μόνο στα τηλέφωνα εργασίας, αλλά και για όλες τις συσκευές που χρησιμοποιούνται στο χώρο εργασίας στο μέλλον, σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του δήμου του Αϊντχόβεν. Ωστόσο, η απόφαση αυτή οφείλεται στο γεγονός ότι η πλατφόρμα αυτή είναι τεχνικά ικανή να καταγράφει πατήματα πλήκτρων. Αυτό τροφοδότησε φόβους σε πολλούς ότι οι ιδιωτικές και ευαίσθητες πληροφορίες δεν είναι πλέον ασφαλείς και θα καταλήξουν τελικά στην κινεζική κυβέρνηση, καθώς η TikTok φέρεται να έχει δεσμούς με την κινεζική κυβέρνηση.

Τον Απρίλιο του 2022 η Holland Norway Lines ξεκίνησε για πρώτη φορά το δρομολόγιο ενός επιβατηγού οχηματαγωγού που συνδέει το Χρόνινχεν της Ολλανδίας με την Νορβηγία. Ωστόσο, τα προβλήματα χωρητικότητας στο λιμάνι στο Eemshaven, στο Groningen, οδήγησαν την Holland Norway Lines να μεταφέρει την υπηρεσία από την Ολλανδία στο Emden της Γερμανίας. Επιπρόσθετα λειτουργικά προβλήματα που αντιμετώπιζε η Νορβηγική εταιρία είχαν να κάνουν με την κατάρρευση του συστήματος κρατήσεων και τις καυτερήσεις λόγω ισχυρών ανέμων .

Η De Nederlandsche Bank (DNB) υπέστη ζημιές σχεδόν μισού δισεκατομμυρίου ευρώ πέρυσι λόγω της απότομης αύξησης των επιτοκίων. Αυτή είναι η πρώτη απώλεια από το 1931, όταν η Κεντρική Τράπεζα υπέστη σημαντικές απώλειες σε βρετανικές λίρες μετά την αποχώρηση του Ηνωμένου Βασιλείου από τον κανόνα του χρυσού. Επιπλέον ο πρόεδρος της DNB Klass Knot δεν αναμένει ότι θα μπορέσει η τράπεζα να επιτύχει ξανά κέρδη μέχρι το 2028 σε συνδυασμό με την υποχώρηση των αποδόσεων στα ομόλογα που αγοράζονται τα τελευταία χρόνια. Το καθαρό αποτέλεσμα για το 2022 ήταν μηδενικό.

Εκπρόσωπος της ολλανδικής εταιρίας μπύρας Heineken, δήλωσε ότι η εταιρεία δεσμεύεται να αποχωρήσει από την Ρωσία το πρώτο εξάμηνο του 2023, αναζητώντας νέο ιδιοκτήτη για την επιχείρηση και φροντίζοντας παράλληλα τους ντόπιους υπαλλήλους. Η ίδια μάλιστα δηλώνει πως είναι υπεύθυνη για περίπου 1.800 εργαζομένους στην Ρωσία και πως η χρεοκοπία θα μπορούσε επίσης να οδηγήσει σε ποινικές διώξεις των διευθυντών, δεδομένου ότι η χρεοκοπία είναι ποινικό αδίκημα στην Ρωσία. Τέλος, αν και η διαδικασία αποχώρησης της εταιρίας από την Ρωσία είναι χρονοβόρα, η Heineken θα συνεχίσει να υποστηρίζει οργανώσεις βοήθειας προς Ουκρανούς πρόσφυγες που εγκαταλείπουν την χώρα τους λόγω της βάρβαρης ρωσικής εισβολής.

Οικονομικοί Δείκτες

Οικονομική ανάπτυξη

Σύμφωνα με τον τελευταίο υπολογισμό της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ολλανδίας, το ακαθάριστο εγχώριο προϊόν (ΑΕΠ) θα είναι 0,6% υψηλότερο το τέταρτο τρίμηνο του 2022 σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο.

Συνολικά, η ανάπτυξη το 2023 προβλέπεται να κυμανθεί στο 3,1% λόγω πτώσης του πληθωρισμού και μερικής ανάκαμψης της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών. Η μείωση των τιμών των εισροών για πρώτες ύλες αναμένεται επίσης να οδηγήσει σε ανάκαμψη των επενδύσεων.

Πληθωρισμός

Ο πληθωρισμός στην Ολλανδία υποχώρησε τον Μάρτιο στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Οκτώβριο του 2021, καθώς οι τιμές της ενέργειας μειώθηκαν σημαντικά, ανακοίνωσε την Παρασκευή η Ολλανδική Στατιστική Υπηρεσία CBS. Οι τιμές καταναλωτή στην πέμπτη μεγαλύτερη οικονομία της ευρωζώνης ήταν κατά 4,4% υψηλότερες αυτόν τον μήνα κατά μέσο όρο από ό,τι πριν από ένα χρόνο, από τον πληθωρισμό 8% τον Φεβρουάριο.

Η ενέργεια ήταν 28% φθηνότερη από τον Μάρτιο του 2022, ενώ οι τιμές των τροφίμων αυξήθηκαν κατά 15%, σύμφωνα με μια πρώτη εκτίμηση της CBS.

Ανεργία

Η ανεργία μειώθηκε στο 3,5% τον Φεβρουάριο του 2023 από 3,6% τον προηγούμενο μήνα. Ο αριθμός των ανέργων μειώθηκε κατά 4 χιλιάδες από τον προηγούμενο μήνα στις 356 χιλιάδες, ενώ η απασχόληση αυξήθηκε κατά 2 χιλιάδες στα 9,701 εκατομμύρια. Το ποσοστό συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό παρέμεινε αμετάβλητο στο 75,6% τον Μάρτιο.

Επενδύσεις

Η Στατιστική Υπηρεσία της Ολλανδίας (CBS) αναφέρει ότι, τον Ιανουάριο του 2023, ο όγκος των επενδύσεων σε πάγια περιουσιακά στοιχεία αυξήθηκε κατά 9,3% σε ετήσια βάση. Αυτό οφείλεται κυρίως σε αύξηση των επενδύσεων σε κτίρια, αεροσκάφη και επιβατικά αυτοκίνητα. Σύμφωνα με το CBS Investment Radar, οι συνθήκες για επενδύσεις στην Ολλανδία ήταν λιγότερο δυσμενείς τον Μάρτιο από ό,τι τον Ιανουάριο.

Τιμές κατοικιών

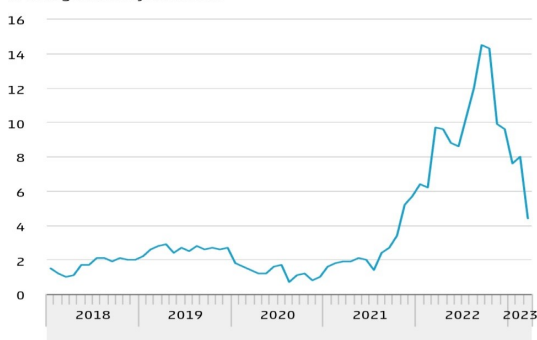
Τον Φεβρουάριο, οι τιμές των ιδιόκτητων κατοικιών ήταν χαμηλότερες για πρώτη φορά από τον Απρίλιο του 2014 σε σχέση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους. Οι υπάρχουσες ιδιοκατοικούμενες κατοικίες ήταν κατά μέσο όρο 0,8% φθηνότερες από ό,τι τον Φεβρουάριο του 2022.

Πτωχεύσεις

Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία της Ολλανδίας (CBS), καταγράφηκαν 49 περισσότερες χρεοκοπίες τον Φεβρουάριο σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, Πρόκειται για αύξηση 21%. Ο αριθμός των πτωχεύσεων παρέμεινε κάτω από το προ πανδημίας επίπεδο. Πιο συγκεκριμένα τον Φεβρουάριο κήρυξαν πτώχευση συνολικά 259 επιχειρήσεις και ιδρύματα. Ο τομέας του εμπορίου κατέγραψε τις περισσότερες πτωχεύσεις (62). Πρόκειται για αύξηση 29% σε σχέση με τον Ιανουάριο.

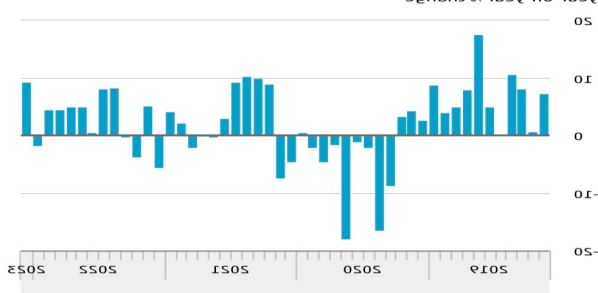
Inflation (CPI)

% change from a year earlier

Investments in tangible fixed assets (volume)

year-on-year % change

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΧΑΓΗ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Διεύθυνση:
Amaliastraat 1, 2514 JC The Hague,
The Netherlands

Ωράριο (ώρα Ελλάδος):
09.00 - 17.00

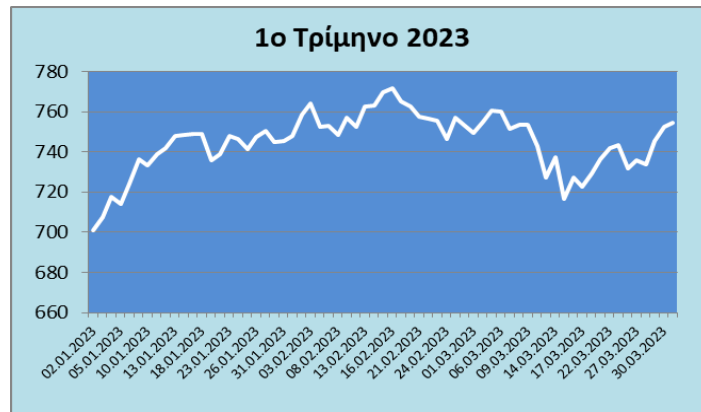
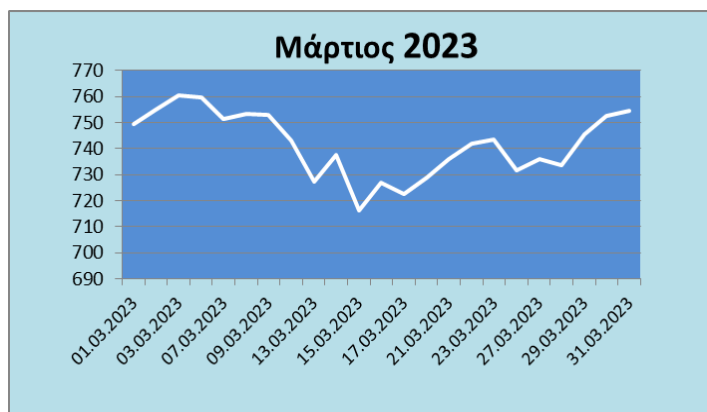
Τηλέφωνο:
(0031 70) 356 1199

Ηλ. Ταχυδρομείο:
ecocom-hague@mfa.gr

Ιστοσελίδα
www.agora.mfa.gr

Πορεία Χρηματιστηρίου Αμστερνταμ: Μάρτιος, 1ο τρίμηνο 2023—Δείκτης AEX

Γεύσεις από Σάμο στο Amsterdam (22 Μαρτίου)

Την ιδιαίτερη πολιτιστική και οινογαστρονομική ταυτότητα της Σάμου μέσα από την κουλτούρα της διατροφής, είχαν τη δυνατότητα να γευτούν ολλανδοί επαγγελματίες από το χώρο της υψηλής εστίασης, τουρισμού, οινικής αγοράς και των σημαντικότερων μέσων ενημέρωσης σε παρουσιάσεις που διοργανώθηκαν στον πολιτιστικό πολυχώρο Kookfabriek στο Αμστερνταμ.

Τα διαδραστικά event διοργανώθηκαν από το Δήμο Αν. Σάμου με την υποστήριξη της πρεσβείας της Ελλάδος στη Χάγη, του ΕΟΤ Ολλανδίας, της Ένωσης Ξενοδόχων Σάμου, του Ενιαίου Οινοποιητικού Αγροτικού Συνεταιρισμού Σάμου, τουριστικών πρακτόρων και του παραγωγικού ιστού του νησιού.

Ο Σαμιώτης chef Ανδρέας Λαγός, παρουσίασε διαδραστικά την αυθεντική σαμιώτικη κουζίνα, μέσα από ένα εργαστήριο μαγειρικής (live cooking workshop) στο οποίο συμμετείχαν όλοι οι προσκεκλημένοι.

Επίσης, έγιναν τουριστικές παρουσιάσεις για την Σάμο, με οπτικοποιημένες ξεναγήσεις στους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία του νησιού, τους ορεινούς αμπελώνες, τις φυσικές καλονές, τις πόλεις και τα χωριά, και εν γένει τον πολιτισμό και την κουλτούρα του νησιού του Πυθαγόρα. Τέλος, οι εκπρόσωποι του Δήμου Ανατολικής Σάμου και των συμμετεχόντων φορέων απάντησαν σε ερωτήσεις του κοινού και των δημοσιογράφων, στοχεύοντας στη μέγιστη προσέλκυση επισκεπτών από την Ολλανδία

